

Uređenje gradskih predjela: višekatnice i 150 vikendica

Izgleda da će u najskorije vrijeme dva gradska reiona dobiti svoj konačni izgled. To osiguravaju tek dovršeni i odobreni regulacioni planovi što su izrađeni u Odjelu za komunalne poslove šibenske općine. Ti planovi reguliraju izgradnju mikrorejonu na Križu i rekreativnog centra na kupalištu Jadrija. O njima je raspravljao Savjet za urbanizam šibenske općine čiji su članovi nakon iscrpne diskusije usvojili oba regulaciona plana.

U raspravi o konačnom izgledu predjela Križ izvršena je nadopuna prijašnjega regulacionog plana koji je predviđao izgradnju četvero i petokatnica. Ovoga puta prevladalo je mišljenje da se u budućem mikrorejonu, u kojem će živjeti nekoliko tisuća stanovnika, dađe prednost višekatnicama. U prvom redu takvu izgradnju nalaže urbanistička kompozicija toga gradskog predjela, a u drugom planu pošlo se s aspekta ekonomičnije izgradnje višekatnica. Novi regulacioni plan predviđa izgradnju triju dvanaestokatnica koje će se podići na mjestu sadašnjih baraka u kojima stanuju radnici nekih građevinskih poduzeća, uz samu gradsku saobraćajnicu Borisa Kidriča — nasuprot »ležećem« neboderu. U tim objektima nalaziti će se ukupno 216 stanova. Za stanare koji sada zauzimaju prostor budućeg gradilišta podižu se novi objekti u neposrednoj blizini. Čim to bude dovršeno započet će radovi na novom gradilištu. S druge strane spomenute saobraćajnice podići će se dva objekta, jedan

na deset katova sa 50 stanova, a drugi na pet katova sa 40 stanova. Ovaj posljednji bit će tipa položenog nebodera, pa će zajedno s već izgrađenim objektima činiti jedinstvenu urbanističku cjelinu. U svim tim stambenim objektima prizemlja će biti rezervirana za uređenje prostorija koje će koristiti i društvene institucije.

S regulacijom kupališta Jadrije imalo se u vidu da ono, s obzirom na svoj smještaj, postane glavni rekreacioni centar građana, te domaćih i stranih turista. Novi regulacioni plan zahvaća oveći prostor koji se proteže od kupališta u pravcu Srime, na dužini od oko 400 metara s obalnim pojasom širine 20 metara. Na tom prostoru izgraditi će se još oko 150 vikendica i drugih sličnih objekata namijenjenih za rekreaciju. Uz već doneseni plan naknadno će se izvršiti projektiranje komunalija, kao što su dovod električne struje, te vodo-

PREDVIĐENA JE GRADNJA TRIJU DVANAESTOKATNICA, JEDNE DESETOKATNICE I JEDNE PETOKATNICE

vodna i kanalizaciona mreža. Plan, osim izgradnje novih objekata, regulira i pitanje rušenja nekih zgrada koje su pojedinci bespravno podigli u novoizgrađenom naselju vikendica. Odlučeno je također da je za svaku eventualnu izmjenu novoga regulacionog plana jedino ovlašten Savjet za urbanizam Skupštine općine.

Kada će se pristupiti uređenju ulica

Već nekoliko godina stanovnici predjela stavljaaju na dnevni red zborova birača pitanje uređenja ulica, od kojih se neke nalaze u veoma zapuštenom stanju. Njihovi opravdani prigovori ostali su do danas »glas vapijućeg«, ništa se nije poduzelo, nijedan dinar nije se utrošio. Kao glavni razlog za

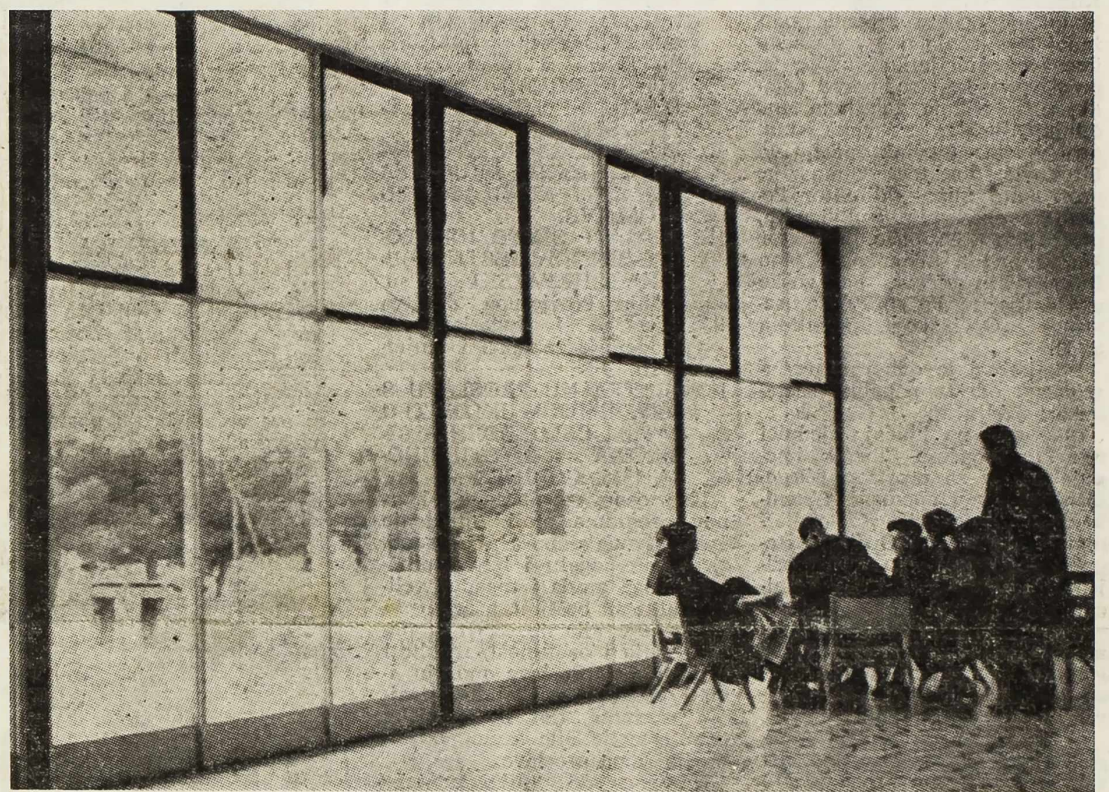
odugovlačenje radova spominjao se nedostatak financijskih sredstava. To je tako bivalo iz godine u godinu. Ne može se, međutim, zaboraviti činjenica da su do 1960. godine uložena znatna sredstva za uređenje ulica i trgova, pa su tako pojedini gradski predjeli potpuno izmijenili svoju fizionomiju.

To posebno vrijedi za predjele Crnicu, Goricu i Dolac. Međutim, ono nekoliko ulica što je ostalo neuređeno zahtijeva od nadležnih organa u šibenskoj općini da ih se što prije »doveđe u red«. Spomenut ćemo ih samo nekoliko.

U gradskom predjelu Crnica ostale su neuređene neke ulice iznad doma VK »Krk«, u Docu obala i put koji povezuje taj gradski predjel sa Crnicom. Po

ulicama Ante Blaževića, Martina Kolunića i Jurja Dalmatinca no Gorici za vrijeme kišnih dana nemoguće je prolaziti, a za ljetnih dana one izgleduju kao poljski putovi. Slično je stanje i nekih ulica u Varošu. U vrlo ruševnom stanju nalaze se ulice Petra Grubišića, Zdravka Bege (jedan dio) i Težačka ulica na čitavoj svojoj dužini. U predjelu Draga ostala je neuređena Ljubljanska ulica i njoj

susjedna Beogradska, u kojoj će se zajedno s Ulicom 3. studenoga 1944. izvoditi prvi radovi u ovoj godini. Za uređenje te dvije ulice kao investitori pojavili su se Poduzeće za ceste, zatim »Kamenar« i Komunalna banka. U centru grada Zagrebačka ulica, jedna od najprometnijih saobraćajnica, nije potpuno uređena — obustavljeni su radovi vjerojatno zbog pomanjkanja kamenih ploča.

RIJEŠENO 6 TISUĆA ZAHTJEVA

U posljednjih dvadeset godina, od oslobođenja do danas, u svim predjelima šibenske općine izgrađene su nove stambene četvrti, posebno u istočnom dijelu grada. U ostalim gradskim rejonima podignuto je više desetaka stambenih zgrada, pretežno u dijelovima u socijalističkom sektoru, dok je priličan broj objekata izgrađen u individualnoj stambenoj izgradnji. Zajednica je uložila ogromna materijalna sredstva — više stotina milijuna dinara. U posljednjem periodu izgrađeno je blizu četiri tisuće modernih stanova, što čini gotovo polovinu sadašnjega stambenog fonda.

U ovom napisu nastojat ćemo iznijeti kako je tekao tempo izgradnje stambenog prostora i način rješavanja molbi građana za dobivanje stana. Podatke smo dobili u Stambenom odjelu pri Odjelu za komunalne poslove šibenske općine. Sve do 1958. godine stambena izgradnja na teritoriji šibenika tekla je usporenim tempom. Taj je period karakterističan po tome što su izvjesna sredstva ulagana više na adaptaciju i proširenju postojećeg stambenog fonda. Pa ipak je u tom razdoblju izgrađeno više desetaka objekata u koje su uselili prvi stanari. Međutim, priraštaj novog stanovništva bio je iz godine u godinu sve veći i nije tekao istim rastom kao i stambena izgradnja. Analogno toj činjenici rapidno je rastao broj podnesenih zahtjeva od strane građana za dobivanje stana. Stambena kriza postajala je sve oštrija, pa su pred nadležnim organom u šibenskoj općini stajali mnogi problemi, tj. kako da što uspješnije udovolje svim zahtjevima i tako ublaže stambenu krizu.

Jačanjem privredne moći šibenske komune, a prvenstveno radnih organizacija i društvenih službi, postepeno se počelo rješavati stambeno pitanje većeg broja šibenskih obitelji koje su živjele pod nenormalnim uvjetima, u vlažnim i u nedovoljno osvijetljenim stambenim objektima, bez minimalnog komfora. Izgradnju stanova preuzele su na sebe jače radne organizacije i druge institucije. Fizionomija pojedinih gradskih predjela stalno je mijenjana, počele su nicati najprije niskokatnice, pa za njima višekatnice s modernom opremljenim i udobnim stambenim objektima. Stambene zgrade, »nicale« su predjelima Baldekin, Križ, Mažurica, Plišac, Crnica i Šubičevac. Uporedno s gradnjom objekata gradili smo vodovodnu i kanalizacionu mrežu, dovod električne struje i druge

Od oslobođenja do danas u Stambenom odjelu šibenske općine evidentirano je blizu 7 tisuća molbi za dodjelu stana. Od ukupnog broja takvih zahtjeva pozitivno je riješeno blizu šest tisuća, od čega priličan broj u individualnoj stambenoj izgradnji. U 1946. godini registrirano je 720 molbi, u naredne dvije godine taj se broj povećao na 1674, da bi u razdoblju od 1949. do 1960. godine u prosjeku godišnje bilo podnijeto oko 400 zahtjeva za dobivanje stana. Uporedo s intenzivnijom stambenom izgradnjom, koja je otpočela 1959. godine, da bi svoj najveći domet zabilježila četiri godine, broj takvih zahtjeva bio je sve manji. Tako je, na primjer, u 1961. i 1962. godini evidentirano ukupno 618 molbi, a u 1963. do 1964. godini tek oko 180 zahtjeva. Zavaljujući ogromnim naporima i uloženim milijunskim sredstvima, u razdoblju od 1946. do 1953. godine ostalo je neriješeno samo 75 molbi, a u posljednjih deset godina svega oko 700 podnositelaca zahtjeva nije dobilo ključeve novog stana. No ukoliko prosječan broj podnesenih molbi u naredne dvije godine bude na nivou posljednjih dvaju godina, onda je sigurno da će broj onih osoba kojima je potreban stan biti sveden na minimum. Takav zaključak nameće se pristo iz razloga što se danas u izgradnji nalazi 14 stambenih objekata sa više od 200 stanova, a u pripremi za gradnju još toliki broj.

Kako su se rješavala stambena pitanja i tko je imao prednost za dobivanje novog stana? Svaki pojedini slučaj briljantno se razmatrao i više razloga uzimalo su u obzir pri dodjeli stana. Ne samo broj članova u domaćinstvu već i uvjeti stanovanja svake obitelji bili su prioritetni razlozi za dodjeljivanje stana. Prvenstvo su imali najkritičniji slučajevi, a k tome i posebni razlozi naročito kad ne radilo o prijemu

stručnjaka koji su bili potrebni šibenskoj industriji i privrednoj uopće. Stambenom pitanju učesnika narodnooslobodilačkog rata poklonjena je posebna pažnja. Iz sredstava Republike, Općinskog stambenog fonda i uz pomoć radnih organizacija učesnicima NOR-a dodijeljeno je dosad 119 stanova, a daljnjih 37 stanova nalazi se u izgradnji. Uz nešto povoljnije uvjete za dobivanje kredita mnogi učesnici NOR-a riješili su svoje stambeno pitanje izgradnjom, dogradnjom ili adaptacijom svoga stambenog prostora. I ostali građani koristili su se kreditima za adaptaciju stanova iz sredstava što su se prelivala od zgrada koje su bile oslobođene od plaćanja amortizacije, jer su bile stare više od stotina godina.

Više stotina stanova izgradili su građani sredstvima što su ih dobivali i još uvijek dobivaju kreditiranjem iz Fonda za stambenu izgradnju. Tako su pojedina domaćinstva, uz pomoć komune i uz vlastite napore, došla do potrebnog stana. Lokacije za gradnju takvih objekata davane su u gotovo svim gradskim predjelima, a u posljednje vrijeme, nakon što je izvršena regulacija dijela Crnice, nikla su na nekoliko mjestima nova gradilišta i novoizgrađeni objekti raspolagati će s udobnim stambenim objektima. S takvom izgradnjom i broj zahtjeva koji će se registrirati u Stambenom odjelu bit će sve manji. I manje problema s kojima su se inače dosadašnjih godina suočavali nadležni organi u šibenskoj općini. (j)

Ogledalo

Kvorum

Nedavno sam gledao televizijsku dramu: židovi bogomoljci nisu mogli održati molitvu — jer im je nedostajao jedan vjernik.

Takav je propis: mora ih biti deset. I desetog je trebalo naći na ulici — i platiti!

Suvremenim rječnikom rečeno: nije bilo kvoruma.

Tako je kod nas: ako nema kvoruma, ne može se održati sjednica, ne mogu se donijeti odluke, zaključci, rješenja...

Šta radimo kad nema kvoruma?

Uzmemo telefon u desnicu ruku i okrećemo brojeve: sklopljenih ruku (premda nismo religiozni) molimo odbornika da se udostoji posjetiti skup na kojemu treba da digne ruku za ovo ili ono! U drastičnijim slučajevima kad se radi o utjecajnijem mandatu — šaljemmo čak i kola po njega — bez obzira na crvenu registarsku tablicu.

Ah, taj kvorum!

Neki dan je sjednica Privrednog vijeća Skupštine općine započela čitav sat kasnije. Čekalo se na jednog odbornika potrebnog za kvorum. Kad se izborni drug pojavio na vratima, čuo se dug, olakšavajući uzdah: kvorumski!

Zbog kvoruma sjednice se i otkazuju.

To se dogodilo prije mjesec dana sa plenumom Općinskog odbora SSRN!

Znate što: nemojmo birati one koji ne poštuju kvorum! Ili: ako smo se zabunili pa nekog od nepoštivalaca kvoruma ipak, izabrali, opozovimo ga: šta prije, to bolje.

Nije važno da li je dotični drug »zaslužan«.

Voz sa zaslugama među navodnicima davno je prošao.

Mi želimo imati kvorum koji će donositi pravovaljane odluke, zaključke, rješenja...

Slažemo li se? Dignimo ruke i glasajmo za to!

MARIN

